

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**Zespół Szkolno-Przedszkolny w
Pokrzywnicy**

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę, mających na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery edukacyjno-zawodowej. Działania te powinny posiadać formę wieloletniego planu oraz być realizowane już na etapie edukacji szkoły podstawowej, zwłaszcza dla klas siódmych i ósmych.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma na celu koordynację działań podejmowanych w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Planowanie własnej drogi edukacyjno – zawodowej jest procesem długotrwałym. Już na poziomie szkoły podstawowej należy wdrażać uczniom poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć myślenia perspektywicznego i umiejętności planowania, a w klasach VII – VIII i należy organizować zajęcia związane z wyborem kształcenia i kariery zawodowej.

Planowane zadania i treści przekazywane na lekcjach wychowawczych oraz w edukacjach przedmiotowych w klasach I – VI mają za zadanie rozbudzać ciekawość poznawczą dzieci oraz motywację do nauki, kształtować umiejętności i postawy do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiać poznawanie interesujących dzieci zawodów, kształtować gotowość do wyborów edukacyjnych np. drugiego języka, rodzaju zajęć technicznych, wyboru kółek zainteresowań, wyboru lektur i czasopism.

System określa zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy.

I. Podstawy prawne programu

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy oświatowe (Dz .U. poz. 59)
- Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U z 2017 r. poz. 59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, kształcenia dla szkoły branżowej I stopnia (...)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017 r. r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych z dalszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

II. Cele pracy wychowawczo-edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego

Cele główne:

- 1) Pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów ważnych przy dokonywaniu w przyszłości wyborów edukacyjnych i zawodowym,
- 2) przygotowanie młodzieży do radzenia sobie w sytuacjach trudnych tj. bezrobocie, stres, problemy zdrowotne; pandemia covid-19
- 3) tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno - informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- 4) przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- 5) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,

Szczegółowe cele programu

- 1.** w klasach I – IV szkoły podstawowej:
 - a) wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka,
 - b) zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, jakie człowiek może wykonywać,
 - c) uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości,
 - d) zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu,
 - e) poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia?
 - f) rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

- 2.** w klasach VI -VIII szkoły podstawowej :
 - a) odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji,
 - b) motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu.
 - c) rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania,
 - d) wdrażanie uczniów do samopoznania,
 - e) wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów,
 - f) kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
 - g) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
 - h) wyrabianie szacunku dla samego siebie,

- i) poznanie możliwych form zatrudnienia,
- j) poznanie lokalnego rynku pracy,
- k) poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- l) poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych,
- m) diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych,
- n) poznawanie różnych zawodów,
- o) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

III. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego:

- 1) wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- 2) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży,
- 3) rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery,
- 4) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- 5) udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- 6) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących wspierających uczniów w świadomym wyborze szkoły.
- 7) współpraca z instytucjami wspierającymi realizację Wewnętrznego systemu Doradztwa Zawodowego,
- 8) w zakresie współpracy z rodzicami:
 - a) podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
 - b) przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych,
 - c) indywidualne spotkania z rodzicami, którzy zgłaszają potrzebę doradztwa zawodowego.

IV. Sposoby realizacji działań doradczych.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w formach:

- 1) zajęć grupowych w klasach VII -VIII ze szkolnym doradcą w wymiarze 10 godzin w jednym roku szkolnym,
- 2) pogadanki, warsztaty, projekcja filmów edukacyjnych, prezentacje realizowane na godzinach wychowawczych,
- 3) spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów,
- 4) wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy i instytucji kształcących,

- 5) konkursy.
- 6) udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej,
- 7) udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 8) giełdy szkół ponadpodstawowych,
- 9) obserwacja zajęć praktycznych w szkołach zawodowych,
- 10) praca w formie on-line szczególnie podczas trwania pandemii covid-19 : strony internetowe szkół ponadpodstawowych, strona mapa kariery
- 12) wywiady i spotkania z absolwentami.

V. Poradnictwo zawodowe obejmuje:

Odbiorcami działań z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego są uczniowie PSP nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Kędzierzynie-Koźlu.

Uczniowie

- 1) Poznanie siebie, samo diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
- 2) Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych;
- 3) Dostarczenie uczniom informacji o szkołach średnich, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy;
- 4) Podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swego stanu fizycznego i zdrowotnego;;
- 5) Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem
- 6) Określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości;
- 7) Uwiadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy;

Rodzice:

- 1) Dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach
- 2) Zapoznanie rodziców z problematyką zawodu i możliwościami dalszego kształcenia,
- 3) Kierowanie do specjalistów pozaszkolnych, poradni psychologiczno-pedagogicznej.

VI. Osoby odpowiedzialne i zakres ich odpowiedzialności:

Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

- 1) wychowawców,

- 2) nauczycieli przedmiotu,
- 3) pedagoga szkolnego,
- 4) psychologa szkolnego,
- 5) bibliotekarzy,
- 6) szkolnego doradcy zawodowego,

Zadania szkolnego doradcy zawodowego / pedagoga szkolnego

- 1) Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery.
- 2) Gromadzenie i aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych właściwych dla danego poziomu kierunku kształcenia.
- 3) Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat:
 - a) rynku pracy,
 - b) trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
 - c) możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
 - d) instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
 - e) alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym,
- 4) udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom,
- 5) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- 6) kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.
- 7) koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.
- 8) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:
- 9) tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły,

- 10) systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
- 11) wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, platforma teams.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.
- 12) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnętrzny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości, organizacje zrzeszające pracodawców itp.,
- 13) stworzenie Szkolnego Punktu Informacji Zawodowej w bibliotece szkolnej – gromadzenie i aktualizowanie informacji dotyczących wyborów zawodowo- edukacyjnych (broszury dla uczniów, rodziców, nauczycieli, scenariusze zajęć, poradniki, foldery informacyjne, prezentacje multimedialne, filmy, pomoce dydaktyczne

Wychowawcy klas:

- prowadzenie lekcji wychowawczych z zakresu orientacji zawodowej;
- opieka nad uczniami podczas spotkań z zaproszonymi gośćmi i zorganizowanych wyjść edukacyjnych;
- współpraca z doradcą zawodowym i pedagogiem szkolnym,
- potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami,
- znajomość treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole.

Nauczyciele:

- wprowadzanie w tematykę przedmiotu treści związanych z orientacją zawodową;
- udostępnianie innym nauczycielom materiałów dydaktycznych, wykorzystywanych przy realizacji zadań związanych z orientacją zawodową;
- współpraca z doradcą zawodowym i pedagogiem szkolnym,
- Potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.

7. Ewaluacja realizacji programu w danym roku szkolnym

- a) badania losów absolwentów,
- b) monitorowanie poziomu efektywności dotyczącego realizacji zagadnień zawodowych w ramach poszczególnych przedmiotów szkolnych
- c) rozmowy indywidualne, zbieranie wskazówek, pomysłów od realizatorów i beneficjentów dotyczących możliwości udoskonalania Wewnętrzznego Systemu Doradztwa Zawodowego.